

stille til det ærede Thing, om ikke selv de, der dengang vare med at stemme, for, at dette Embede blev oprettet, meget godt kunne være bekendte at stemme imod det nu, efterat det i en lang Aarvække har vist sig, at det ikke svarer til den Hensigt, i hvilken det blev oprettet. Derhos skal jeg ogsaa gjøre opmærksom paa, at dette Embede vel ikke er blevet oprettet for en bestemt Person, men at man dog havde en vis Person, som man ønskede skulde have det, og som man var overbevist om, var særdeles skikket til at udføre de Gjæringer, som kom til at paaligge Overstoleldirecteuren. Senere har navnlig dette Thing ved gjentagne Afstemninger vist, at det var imod dette Embedes Bibeholdelse, og har flere Gange stemt for, at det skulde falde bort ved Vacance. Det har foretaget denne Afstemning, skjøndt den daværende Cultusminister stod Embedet meget nær og holdt paa dets Bestaaen. Naar nu Thinget, efterat Ministeren har erklæret, at han vil gaae ind paa, at Embedet bortfalder som fast Embede, alligevel vilde gaae ind paa at vedtage Endringsforslaget, der gaaer ud paa, at vedkommende Embedsmand skulde have fast Ansættelse, saa troer jeg, at man med Grund maatte kunne sige, at Thinget i alt Fald vilde handle mere insequent derved, end ved at stemme imod Forslaget. Dette er imidlertid ikke det Overveiende for mig med Hensyn til dette Spørgsmaal. Hvad der for mig her er det Overveiende, er Almueskolevæsenets Vel. Jeg troer nu ingenlunde, at det er til Gavn for Almueskolevæsenet, om dette Embede bibeholdes. Jeg vil ikke sige, at Almueskolevæsenet ikke bør have Tilshyn; jeg troer, det er gavnligt, at der er et saadant, men, mine Herrer! man kan ogsaa faae for meget af det Gode; naar vi have Sogneforstanderskabet og Præsten til at føre Tilshyn dermed, og naar der holdes Skoleexamen to Gange om Aaret, foruden Provste- og Bispevisitats, saa maa dog vistnok de Fleste være enige med mig i, at der er tilstrækkeligt Tilshyn, og saa endvidere at beholde Overstoleldirecteuren vil kun være at søie Gen til i Rækken. Dette Sidste vil være ligesaa tidspildende som alt det Dørige; thi disse mange Visitationer og Examen medføre ikke saa lidt Tidspilde for

Underviisningsvæsenet. Jeg vil ikke regne den Tid, der medgaaer til selve Examinerne, men jeg vil gjøre opmærksom paa, at skjøndt det ikke burde være saaledes, saa er det dog paa mange Steder Tilfældet i Skolerne, at der anvendes ikke saa lidt Tid paa, at en Examen kan komme til at gaae nogenlunde heldigt, og denne Tid er tildeels spildt for selve Underviisningens Fremme; thi den anvendes kun til Opbygning paa Skolerne, men ikke til noget reelt Udbytte for Underviisningen. Aligemaade vil jeg, med Hensyn til de mange Visitationer, man har, gjøre opmærksom paa, at jeg i den Række Aar, jeg har været ansat i Skolevæsenets Tjeneste, har erfaret, at lige saa mange Visitationer, man har, lige saa mange Veie ønske de i Reglen man skal gaae med Hensyn til selve Underviisningen. Den Eine ønsker een Fremgangsmaade, den Anden en anden, men dette troer jeg snarere er vildeledende end veiledende for Lærerne. Naar man siger, at Overstoleldirecteuren bedre skal forstaae at føre Tilshynet, end Præster, Provster og Biskopper, saa vil jeg henstille, om man synes, at det, hvad de offentlige Visitationer angaaer, kan have en overveiende Betydning for Skolevæsenet, at en Overstoleldirecteur kommer til at visitere i en Skole en enkelt Gang. Jeg skal nævne et Exempel og hente det fra den Kreds, hvor jeg er kjendt. Falster tæller, saavidt jeg veed 40 Landsbysskoler, og i de 10 Aar, Overstoleldirecteurembedet har været besat, har der kun fundet Visitats Sted af Overstoleldirecteuren i 2 af disse Skoler; altsaa kan man, hvis dette Forhold maatte stabfaste sig, ogsaa for andre Egne udregne, at Overstoleldirecteuren vil være kommen til alle Skolerne eengang til hver i Tohundrede Aar eller eengang i Hundrede Aar. Naar man derfor ved saa mange Leiligheder har fremhævet det Helbige i, at denne Embedsmand kom i Berørelse med vedkommende Lærere, vilde dette saaledes kun i en ringe Grad kunne gjøre sig gjældende, tilmed da der hvert andet eller tredje Aar ved Visitationerne fremsættes forskjellige Anskuelse af de forskjellige Visitationer. Jeg troer vel, at der om disse Visitationer kan skrives meget smukke Rapportter, men at de skulde kunne faae nogen videre gavnlig Indflydelse paa Skolevæsenet,